

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Сучасні умови економічного розвитку підприємств країни визначають необхідність використання нових методів управління витратами. Створення раціональної, чітко функціонуючої системи з певними цільовими установками за взаємопов'язаними елементами. Підприємство будь-якої форми власності під час своєї діяльності здійснює певні витрати (матеріальних, нематеріальних, грошових, трудових, інформаційних ресурсів), які пов'язані виробництвом і реалізацією продукції, надання послуг, виконанням робіт, соціальним розвитком колективу тощо.

Управління витратами доцільно у всіх сферах діяльності підприємства й має велике значення та цінність для всіх місць виникнення і центрів витрат. Головною метою управління витратами підприємства є отримання або підвищення конкурентних переваг задля забезпечення ефективної господарської діяльності. Дія таких об'єктивних чинників, як концентрація виробництва, удосконалення його технології й організації, розробка нормування витрат праці й матеріальних ресурсів, розвиток методів оперативного управління виробництвом, гостра необхідність оперативного контролю витрат і регулювання собівартості, призвела до створення і поширення різноманітних систем і методів управління витратами підприємства. У табл. наведено сутність та умови застосування найпоширеніших методів управління витратами [2].

Сутність та умови застосування методів управління витратами

Методи	Сутність методу	Умови застосування
Директ-костінг	постійні накладні витрати не включаються до собівартості продукції, а відносяться на рахунок прибутків і збитків у тому періоді, коли вони відбулися	розподіл витрат на змінні і постійні
Стандарт-костинг	для кожного виду витрат визначаються обґрунтовані норми витрати (стандарти) ресурсу на одиницю продукції. Витрати ресурсів за нормами і відхилення від норм споживання ресурсів враховуються окремо	наявність системи стандартів (норм та нормативів)
Кост-кілінг	направлений на максимальне зниження витрат в найкоротші терміни без шкоди для діяльності підприємства і перспектив його розвитку. Використовується в антикризовому менеджменті	наявність повної і достовірної інформації про стан витрат на підприємстві. Прагнення керівництва підприємства до зниження витрат.
Бенчмаркінг затрат	передбачає порівняння стану управління витратами на підприємстві з підприємствами-лідерами для подальшого прийняття рішень в сфері управління витратами	правильний вибір підприємства-еталона: наявність повної і достовірної інформації про результати його діяльності та методи їх досягнення.
Метод ABC	діяльність підприємства розглядається у вигляді процесів або робочих операцій. Сума витрат підприємства протягом періоду або витрат на певний вид продукції визначається на підставі витрат на здійснення сукупності відповідних процесів і операцій	виділення видів діяльності та операцій за ними. Розширення існуючої системи бухгалтерського обліку. Додаткове навчання персоналу

Розглянувши сутність та особливості застосування методів управління витратами підприємства, треба зазначити, що кожен з них має свої переваги та недоліки. Основним завданням, що виникає при виборі методів управління витратами є індивідуальний підхід, а також розуміння їх характерних особливостей, з метою уникнення притаманних їм негативних сторін, щоб в подальшому максимально повно використавши наявні у них переваги. Тому, тільки правильне використання методів управління витратами спроможне принести позитивні результати, але для цього потрібно проводити відповідні дослідження. Зокрема, потребують вивчення питання вибору критеріїв і послідовності вибору й адаптації обраних методів до конкретних умов діяльності підприємства, за яких переваги методів управління витратами мають розкритися повною мірою.

1. Влюсюк Г.В. Аналіз та оцінка існуючих систем управління витратами / Г.В. Влюсюк // Держава та регіони. – №6. – 2009. – С.78-79.

2. Кондрашова, Т.М. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах України за допомогою калькулювання/ Т. М. Кондрашова, Г. В. Коршуневська// Економік аКрыма. - 2011. - No2 (35). - С. 282-287.

3. Степанова Т.О. Переваги і недоліки методів управління витратами / Т.О. Степанова, А.І. Стегний // Вісник Макіївського економіко-гуманітарного інституту. – Макіївка. : МЕРІ, 2012. – №12 (25). – С.282-287.